

З УСІХ КУТОЧКАЎ БЕЛАРУСІ

Роўна праз тыдзень пачне сваю работу Усебеларускі народны сход, які, паводле Канстытуцыі, цяпер набыў статус найвышэйшага органа народнай улады. Сярод 1200 яго дэлегатаў — прадстаўнікі ўсіх рэгіёнаў нашай краіны, кіраўнікі вялікіх прадпрыемстваў і жыхары невялікіх вёсак. Мы вырашылі бліжэй пазнаёміцца з дэлегатамі УНС з розных куточкаў Беларусі. Нашы ўласныя карэспандэнты пагаварылі з тымі, хто быў выбраны на прадстаўнічы сход ад мясцовых Саветаў. Гэтых людзей аб'ядноўвае любоў да месца, дзе яны жывуць, і клопат аб тым, каб малая радзіма жыла і развівалася.

На УНС ускладзены важнейшыя функцыі: вызначаць стратэгічныя напрамкі развіцця грамадства і дзяржавы, забяспечваць непахіснасць канстытуцыйнага ладу, пераемнасць пакаленняў, грамадзянскую згоду.

СКЛАД УНС

Дэлегаты, якія прадстаўляюць розныя сацыяльныя слаі і групы грамадства.
Гранічная колькасць – 1200 чалавек

ДЭЛЕГАТАМІ з'яўляюцца

- Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
- Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў у сувязі з заканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі
- прадстаўнікі выканаўчай улады: прэм'ер-міністр, яго намеснікі, іншыя члены Саўміна, старшыні абласных, Мінскага гарадскога, раённых, гарадскіх выканаваў
- прадстаўнікі судовай улады: старшыня і яго намеснік, суддзі Канстытуцыйнага Суда; старшыня, яго намеснікі і суддзі Вярхоўнага Суда
- прадстаўнікі мясцовых Саветаў дэпутатаў
- прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці

Дэлегаты ад мясцовых Саветаў дэпутатаў кожнай вобласці выбіраюцца абласнымі Саветамі дэпутатаў; ад грамадзянскай супольнасці – вышэйшымі органамі суб'ектаў грамадзянскай супольнасці з ліку членаў.

У 2024 Г. ПАДЛЯГАЮЦЬ ВІБРАННЮ

ад мясцовых Саветаў дэпутатаў **290 ЧАЛАВЕК**

ад грамадзянскай супольнасці* **400 ЧАЛАВЕК**

Дэлегат прымае ўдзел у рабоце УНС без адрыву ад працоўнай (службовай) дзейнасці.
Тэрмін паўнамоцтваў УНС – пяць гадоў.

З гісторыі УНС
Усебеларускі народны сход праводзіцца ў Беларусі з 1996 г. Рашэнні УНС мелі рэкандацыйны характар.
Канстытуцыя, прынятая па выніках рэспубліканскага рэфэрэндуму 27 лютага 2022 г., заахавала асаблівы канстытуцыйны статус УНС. Рашэнне сходу з'яўляецца абавязковым для выканання.

*Аб'яднанне "Беларусь", БСЖ, БСМ, БГАД, ФПБ

Крыніцы: Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, Закон Рэспублікі Беларусь ад 07.02.2023 г. №248-З, ЦВК Рэспублікі Беларусь.

© Інфаграфіка БЕЛАТА

Пазнаёміліся з дэлегатамі УНС, якія прадстаўляюць мясцовыя Саветы

«БЕЗ СВАІХ АДНАВЯСКОЙЦАЎ Я НАОГУЛ НІЧОГА НЕ ДАБІЛАСЯ Б У ЖЫЦЦІ»

«Людзі вельмі праслі, я і пайшла...» Так аб пачатку сваёй дэпутацкай дзейнасці на вёсцы расказвае Наталля ПІНЧУК. Наталля Пятроўна — дэпутат Паселіцкага сельсавета — дэлегат Усебеларускага народнага сходу, на якім будзе прадстаўляць родны Хойніцкі раён Гомельшчыны.

Фота з архіва гераіні.

Жыве і працуе народная выбранныца ў вёсцы Звяняцкае Паселіцкага сельсавета. Наталля Пінчук — загадчыца філіяла «Звяняцкі сельскі клуб-бібліятэка» Хойніцкага раённага дома культуры.

«Вельмі адказная, уважлівая, спагадлівая да людзей. Усе яе так і называюць — «Наша Наташа» — і душэўна расказваюць пра свайго дэлегата ў раённым Савеце дэпутатаў.

Паселіцкі сельсавет, на тэрыторыі якога жыве і працуе Наталля Пінчук, другі па велічыні ў Хойніцкім раёне і найбольш пацярпелы ад аварыі на ЧАЭС. Практычна ўсе населеныя пункты сельсавета ў свой час трапілі пад абавязковае адсяленне. Колькасць насельніцтва і ў цэлым домаўладанняў на гэтай тэрыторыі зменшылася амаль у чатыры разы.

— Сама родам з вёскі Веляцін. Выйшла замуж і пераехала ў Звяняцкае, дзе і жыву ўжо 15 гадоў. У вёсцы ў нас — 83 чалавекі. Дзяцей да 18 гадоў — каля трыццаці чалавек. Ёсць шматдзетныя сем'і, шмат людзей шанюнага ўзросту, — расказвае Наталля Пятроўна.

Больш чым дзесяць гадоў яна працуе загадчыцай мясцовага клуба-бібліятэкі. Амаль увесь гэты час заставалася і ўпаўнаважаным старшыні Паселіцкага сельсавета па вёсцы Звяняцкае. Шэсць гадоў таму вяскоўцы вылучылі Наталлю Пінчук у дэпутаты сельскага Савета дэпутатаў.

У іх вёсцы няма ўстановаў адукацыі: дзяцей у школу і сад дастаўляюць на аўтобусе ў цэнтр сельсавета — Паселічы. Гандаль забяспечвае мабільны комплекс ад крамы буйной гандлёвай сеткі, якая працуе ў райцэнтры. У свой час я дэпутат менавіта Наталля звяртала ўвагу мясцовых улад на вырашэнне гэтага пытання. Галоўнымі сацыяльна значымі аб'ектамі для вяскоўцаў Звяняцкага застаюцца клуб-бібліятэка і фельчарска-акушэрскі пункт.

— Прыходзяць з навінамі, ідэямі, пытаннямі, праблемамі, калі нешта трэба ці штосьці здараецца. Бывае, калі позна ўвечары хто са старых дрэнна сябе адчувае, таксама тэлефануюць адрасу мне. Прыбегу і ціск артэрыяльных памераў, і «хуткую» выклікаю, калі трэба. Чацвёрты

год, як села за руль, дык у нас ужо свае рытуалы: толькі ад'еду з двара, ужо машыны няма, значыць, у горад паехала, тэлефануюць, просяць штосьці прывезці. Прасяць і ў бальніцу адвезці ці даставіць у горад, калі штосьці трэба, — шчыра апісвае сваё вясковае жыццё-быццё Наталля Пятроўна. — Мая важная задача — перадаць у сельсавет, што неабходна маім вяскоўцам, чым трэба дапамагчы. Напрыклад, узімку дарогу пачысціць ад снегу, па вясне — прагрэйдзіраваць.

Іх вёска цягнецца ўздоўж доўгай цэнтральнай вуліцы, што таксама ўплывае на работу дэпутата.

— Прыязджае мабільная крама, ведаю, што ўсе там збіраюцца, таму абавязкова іду. Агучваюць, у каго якія навіны, у каго якія цяжкасці, якія ёсць просьбы, — тлумачыць Наталля Пінчук.

Між тым дазнаюся, што менавіта мясцовыя жыхары Звяняцкага вылучаюцца вельмі актыўнай падтрымкай мясцовых органаў кіравання і самакіравання. Шчыра «хварэюць» за свой населены пункт, дапамагаюць у добраўпарадкаванні. Так, аднымі з першых у сельсавеце цалкам сваімі сіламі добраўпарадкавалі мясцовыя могілкі. Падключыліся да гэтай справы фінансавана нават ураджэнцы вёскі, якія ўжо многія гады жывуць у розных краінах свету, але ўсё роўна памятаюць родную вёску і жадаюць, каб яна жыла, квітнела і прыгажэла. Аб'ядноўвае, натхняе на

актыўнасць жыхароў і ўраджэнцаў Звяняцкага якраз дэпутат Наталля Пінчук. Яе сям'я і аднавяскоўцы ганарацца, што іх Наталлю выбралі дэлегатам Усебеларускага народнага сходу.

— Без сваіх аднавяскоўцаў я наогул нічога не дабілася б у жыцці. Я і як дэпутат адбылася, дзякуючы таму, што яны са мною і за мяне. Ці то на суботнікі клічу, ці то на любое мерапрыемства, любую ідэю прапаноўваю — усе падтрымліваюць. Вельмі ўдзячная ім, — дзеліцца Наталля Пятроўна. — Калі сабраліся ў нашым сельсавеце на сход з нагоды вылучэння кандыдатаў у дэлегаты Усебеларускага народнага сходу і ўсе прапанавалі маю кандыдатуру, я была проста ў шоку. Ніколі не магла падумаць, што ў маім жыцці ўвогуле можа такое адбыцца. Была пад вялікім уражаннем, калі разам са старшынёй Хойніцкага раённага Савета дэпутатаў Людмілай Рудчанка прымалі ўдзел у сесіі абласнога Савета дэпутатаў, калі праходзіла галасаванне за кандыдатаў у дэлегаты Усебеларускага народнага сходу. Калі назвалі маё імя, вельмі хвалявалася, бо гэта такі гонар, а разам з тым такая вялікая адказнасць перад жыхарамі не толькі сваёй вёскі, а раёна, вобласці, краіны. Безумоўна, мяне хвалюе развіццё раёнаў Гомельскай вобласці, якія найбольш пацярпелы ад аварыі на ЧАЭС, але і ў цэлым развіццё сельскіх тэрыторый, лёс нашай беларускай вёскі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

З любоўю да роднай мясціны

Таццяна ПІШЧ дбае аб захаванні культурнай спадчыны: песень, танцаў, мовы, традыцый

Загадчыца Навасёлкаўскага сельскага дома культуры Ляхавіцкага раёна Таццяна Пішч у якасці дэлегата УНС прадстаўляе Ляхавіцкі раённы Савет дэпутатаў, які яе ў свой час вылучыў. У сваім раёне Таццяна Аляксееўна чалавек вельмі вядомы. Без яе і калектыву «Вечарніца», якім яна кіруе, не абыходзіцца ніводнае свята. Сама яна лёгкая мяняе вобразы, паспяхова выступае на сцэне ў розных амплуа, але адзін вобраз — ляхавіцкай Лявонікі — стаў яе своеасаблівай візіткай. Гэты вобраз палюбіўся ўсім глядачам.

На «Дажынках», іншых фестывалях, аглядах мастацкай самадзейнасці публіка заўсёды чакае Лявоніку і не шкадуе апладысментамі. А з народным ансамблем гумару і песні «Вечарніца» калектыву пабываў на гастролях не толькі ў розных рэгіёнах нашай краіны, але і за яе межамі. «Вечарніцу» чакаюць камбайнеры ў полі, жывёлаводы падчас перазменкі, жыхары вёсак, у якіх засталася да дзясятка чалавек. І ансамбль не падманвае чаканні,

прыязджае, каб выступіць перад землякамі, стварыць добры настрой, акунуць працаўнікоў у атмасферу прыгажосці, музыкі. І гэта не проста работа Таццяны Пішч цягам 35 гадоў, гэта стыль яе жыцця.

Таццяна Аляксееўна раскажала, што любоў да народных песень, танцаў, жартаў, прыпевак у яе адбацькоў, жыхароў вёскі Вялікае Падлесце. Бацька шмат гадоў спяваў у хоры, створаным некалі знакамітым Генадзем Цітовічам. Маленькая Таня сядзела

на рэпетыцыях ды натхнялася народнай творчасцю, народнай мудрасцю. Ну як жа Таццяне было не прадоўжыць справу землякоў, справу культурнай асветы?!

Цяпер у яе, акрамя «Вечарніцы», ёсць дзіцячы фальклорны калектыв, аматары якога некалі падхопяць пачэсную і патрэбную справу. На гэта ў Таццяны Аляксееўны вялікія спадзяванні. З юнымі артыстамі яны не толькі развучваюць песні і танцы, але і вывучаюць народныя абрады, святы, гісторыю малой радзімы, удзельнічаюць у аўтапрабегах і іншых мерапрыемствах патрыятычнага кірунку.

— Разуменю, што быць дэлегатам Усебеларускага народнага сходу — даволі адказная місія, — разважае Таццяна Пішч. — Для мяне

ўсё гэта будзе ўпершыню. Ведаю, што на форуме ў першую чаргу будуць узняты пытанні палітыкі, эканомікі, бяспекі краіны, сацыяльнага развіцця. Думаю, што блок пытанняў, звязаных з захаваннем гісторыка-культурнай спадчыны, таксама будзе на парадку дня. Апошняе вельмі важна для выхавання нашага падрастаючага пакалення. Бачу гэта ў стасунках са сваімі юнымі выхаванцамі. Калі расказваеш, паказваеш на прыкладах, тлумачыш дзецям важнасць ведання сваёй гісторыі, сваіх вытокаў, яны адклікаюцца: пачынаюць думаць, разважаць, цаніць сваё, роднае. Разуменна, што любоў да Радзімы пачынаецца з любові да роднай мясціны, матчынай мовы, бабулінай калыханкі. Пераканана, што абсалютная

большасць маіх калег-дэлегатаў неабыякавыя да названых тэм.

— Яшчэ адна актуальная тэма сённяшняга дня датычыцца ўзрастання ролі мясцовага самакіравання, — працягвае Таццяна Пішч. — Дзесяць гадоў землякі аказваюць мне давер і выбіраюць старастай вёскі Навасёлкі. Цяпер наша вёска мае статус аграгарадка, яна з'яўляецца цэнтрам сельсавета, а таксама сельсапрадпрыемства. На тэрыторыі маюцца школа, установа аховы здароўя, уся неабходная інфраструктура. Разам з сельвыканкамам, вясковым актывам мы вырашаем розныя надзённыя праблемы, праводзім суботнікі і працоўныя акцыі па добраўпарадкаванні, дбаем пра тое, каб жылося больш камфортна. Мяркую, што на дзяржаўным

Фота з архіва Таццяны Пішч.

узроўні будзе ўзяты курс на далейшую падтрымку органаў мясцовай улады, у тым ліку і матэрыяльную падтрымку, а таксама на павышэнне яе прэстыжу. Трэба рабіць усё, каб жыццё ў вёсцы станавілася больш прывабным, каб малая не імкнулася абавязкова з'язджаць у гарады. Думаю, што ў дэлегатаў з розных рэгіёнаў ёсць свае меркаванні на гэты конт. Цікава будзе імі абмяняцца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.